למתעסק בקדשים. שוחט קדשים ולא בכוונה אלא כמתעסק בדברים אחרים: **בידינו הוא.** רלה"ה זאת כבר ידענו אותה ומיהו מלוה הוא דנפקא לן [ה] ולא עיכוב: **שמעתי שהבעלים מפגלין.** בעבודת הכהן אם קיבל הכהן בשתיקה וחישבו הבעלים עליה על פיגול הוי פיגול: **והקריב המקריב.** קרבנו בפרשת נסכים כתיב והקריב המקריב קרבנו לה' (במדבר טו) אלמא [ו] מקריב קרבנו קרי ליה הלכך הוו להו בכלל [ז] המקריב לא יחשב: **ורבי אליעזר פוסל.** התם מפרש בהדיא שסתם מחשבת עובד כוכבים לעבודת כוכבים ואע"ג דלא איהו שחיט לה פסול: **שאין כשר להלניע.** במסכת שבת כגון דם נדה או איסור (או) הנאה: **ואין מלניעין כמוהו.** שכשר הוא להלניעו אם היה [ח] שיעורו אבל שיעורו של זה מועט הוא ואין אדם חושבו להלניעו: **ונא אחר והוליאו.** בשבת לרה"ר חייב דחשיב מלאכה מפני מחשבתו של זה שהוכשר לו והלניעו: **והרוייהו.** רבי אליעזר ור"ש בן אלעזר: **השפא בחוץ.** בעבודת כוכבים ושבת דלא כתיבא בהו מחשבה בהדיא אמרינן זה מחשב וזה עושה הוי מחשבה: **בפנים.** בקרבנות דמחשבה בהו כתיבא מיבעיא: **בפנים הוא דאמר.** משום דעיקר מחשבות [יא] בקרבנות כתיבא: **אבל בחוץ.** כגון עבודת כוכבים ושבת לא: **בעבודת כוכבים מיבעיא.** דעבודת כוכבים דומיא דעבודת פנים חייב בה רחמנא כדאמרי' בארבע מיתות (סנהדרין ס:) זובח לאלהים יחרם בלתי לה' [יב] עבודות הרלוויות למקום חייב בהו בעבודת כוכבים בין שדרכה בכך בין שאין דרכה בכך הלכך לענין מחשבה נמי איכא למיגמרה מבפנים [יג]: **מלאכת מחשבת אסרה תורה.** שנסמכה [יד] שבת לפרשת המשכן בויקהל [טו] ומלאכת [טז] מחשבת שהעושה אותה מתכוין למלאכה גמורה אלא שגג בשבת או סבור שמלאכה זו מותרת וזה [טז] שיעור זה חשוב בעניני אינו מתכוין למלאכה:

הדרן עלך בית שמאי

קדשי קדשים. כולן בכלל חטאות ואשמות ועולה ושלמי ציבור ומיהו משום דחלוקין במתן דמיס או בהקטרתן הדר תני להו כל חד וחד באפי נפשיה לפרש הלכותיהן: **שחיטתן בצפון.** ובגמ' מפרש מ"ט לא תנא וקבול דמן ומ"ש דתנן חטאות הפנימיות בריש: **פר ושעיר של יום הכפורים הו'.** בגמ' יליף טעמא מנא לן דשחיטתן וקיבול דמן בכלי שרת [יז] בצפון: **בכלי שרת.** דכתיב בעולה [יח] בסיני ויסס בחגגות (שמות כד) וממנה למדו [ט] כל הזבחים בהיקש ליטעון כלי: **הויה על בין הבדים.** [כ] עומד בין שני בדי ארון ומזה ג' למעלה וז' למטה כנגד עובייה של כפרת ולא היו נוגעים בה: **ועל הפרכת.** דכתיב וכן יעשה לאהל מועד (ויקרא טז): **ועל מזבח הזהב.** דכתיב ויצא אל המזבח וגו' באחרי מות [שם]: **מתנה אחת מהן מעכבת.** דלתמרי' בפ' בית שמאי (לעיל דף לו:): **שירי הדם היה שופך על יסוד הויה על הפרוכת.** כתיב בהו אבל בין הבדים לא כתיב בהו דכתיב בפר יום הכפורים והזה באצבעו על פני הכפרת וגו' (ויקרא טז): מתנה

[ו] מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול שנאמר [1] ושחט את בן הבקר לפני ה' עד [א] שתהא שחיטה לשם בן בקר א"ל זו בידינו היא לעכב מנין א"ל [2] לרצונכם תזבחהו לדעתכם זביחו [א]: [ב] שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובד: מתני' דלא כי האי תנא דתניא [ג] א"ר אלעזר [ב] ברבי יוסי שמעתי שהבעלים מפגלין אמר רבא מ"ט דרבי אלעזר ברבי יוסי דאמר קרא [3] והקריב המקריב אמר אביי רבי אלעזר ברבי יוסי ורבי אליעזר ור"ש בן אלעזר כולהו סבירא להו זה מחשב וזה עובד הויא מחשבה רבי אלעזר ברבי יוסי הא דאמרן רבי אליעזר דתנן [ג] [ג] השוחט לעובד כוכבים שחיטתו כשרה [ד] ורבי אליעזר פוסל ר"ש בן אלעזר דתנן [ג] [ה] כלל אמר רבי שמעון בן אלעזר כל שאין כשר להצניע ואין מצניעין כמוהו הוכשר [ד] לזה והצניעו ובא אחר והוציאו [ו] נתחייב זה במחשבה של זה תרוייהו [ה] אית להו דרבי אלעזר ברבי יוסי השתא בחוץ אמרינן בפנים מיבעיא רבי אלעזר ברבי יוסי לית להו [ו] דתרוייהו דלמא בפנים הוא [ה] דאמרינן בחוץ לא אמרינן ר"ש בן אלעזר אית ליה דר' אליעזר השתא בשבת אמרינן בעבודת כוכבים מיבעיא רבי אליעזר לית ליה דרבי שמעון בן אלעזר דלמא בעבודת כוכבים הוא דאמרת כעין בפנים [ז] אבל [ז] שבת מלאכת מחשבת אסרה תורה:

הדרן עלך בית שמאי

איזהו מקומן של זבחים קדשי קדשים [ד] שחיטתן בצפון פר ושעיר של יום הכיפורים שחיטתן בצפון [ה] וקיבול דמן בכלי שרת בצפון [ו] ודמן טעון הזיה על בין הבדים ועל הפרוכת ועל מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון ואם לא נתן לא עכב: [ז] פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שחיטתן בצפון וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הזיה על הפרוכת ועל מזבח הזהב

מנין למתעסק בקדשים שהוא **פסול.** פ"ק דחולין (דף יג.) [ו] פירש בקונטרס כגון מתעסק בסכינו להגביהו [או] לזורקו וקשה דלכ"ג אפילו בחולין פסול לרבנן דפליגי עליה דרבי נתן [מ] ובעו כוונה ואפי' מתכוין לחתיכה כגון זרק סכין לנועלה בכותל דחשיב מתכוין לחתיכה כדמוכח פ"ב דחולין (דף לא:) אפ"ה פסלי רבנן עד שיתכוין לחתיכת סימנין [מא] אף על גב דאינו מתכוין לשחיטה להתיר בשר ודאי מכשרי כדקאמר התם ורבנן נהי דלא בעו כוונה לזביחה לחתיכה מיהא בעינן פירוש לחתיכת סימנין אבל חתיכה אחרת לא דזרק סכין לנועלה בכותל מתכוין לחתיכה הוא ופסלי רבנן ונראה [ב] הא' מתעסק דקדשים היינו מתכוין לחתיכת סימנין ולא לשם זביחה דבחולין כשר ובקדשים פסול ועוד יש מתעסק אחר כגון משוס חולין [מא] דהיינו כשבור שהן חולין וכולהו מושחט את בן הבקר נפקי:

הדרן עלך בית שמאי

איזהו מקומן: קדשי קדשים שחיטתן בצפון. ס"ל אפרים היה מדקדק מכאן דלא בעינן סכין [מב] בשחיטה מדלא קתני שחיטתן בכלי שרת בצפון כדקתני גבי קבלה וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ומתוך כך אתיא שפיר הא דאמר בפ"ק דחולין (דף ג.) כגון שבדק קרומית של קנה ושחט בה דלא בעי כלי שרת [מג] וכן משמע קצת בספסחים פ' ואלו דברים (דף סו.) שהיה כל אחד מביא סכינו מתוך ביתו [מד] ואי אפשר לומר כן בכסוף התודה (מנחות פב:) וכסוף דם חטאת (לקמן לז:) דריש מדכתיב ויקח את המאכלת דעולה טעונה כלי וילפינן [מה] מיניה כולהו ובסוטה פרק היה מביא (דף יד:) משמע דסכין מקדש ליה לדם ועוד בריש התודה (מנחות עח:) איכא למ"ד סכין אלימא מכלי שרת דלף על גב דלית לה תוך מקדשא והיא קרומית של קנה איכא למימר שתקנה ועשאה כלי [מו] וכ' יוסי בר' יהודה דאמר בפרק היה מביא (סוטה יד:) דעושין כלי שרת דעץ והיא דאלו דברים (פסחי' סו.) אימר [מז] כל אחד הקדיש סכינו בערב שבת והאי דלא תנן הכא שחיטתן בכלי שרת בצפון כדתנן בקבלה לא דמי דבקבלה נמי לא הזכיר הכלי אלא משום דבעי שיהא גם הכלי בצפון לאפוקי אם הבהמה בצפון והכלי בדרום והדם מקלח בתוכו תדע דבכל הנהו דבעו לפון קתני שחיטה [מח] כו' וקיבול דמן בכלי שרת בצפון וגבי קדשים קלים ששחיטתן בכל מקום בעזרה לא קתני וקיבול דמן בכלי שרת אע"ג דבעי קבלה בכלי שרת וכן לעיל פרק שני (דף כו.) דתניא קדשים קלים שחיטתן בפנים וקבול דמן בכלי שרת בפנים אתא לאשמועינן שלריך שיהא הכלי בפנים לאפוקי אם רוב הכלי בחוץ ומיעוטה בפנים [מט] אע"פ שאין הדם בפנים [נ] נפסל ביולא דמקבל במיעוטו שבפנים אי נמי משום דאיכא אשם מצורע שמתקבל ביד אינטריך לאפוקי אם הבהמה בצפון והכלי בדרום [נא] כו' וקיבול דמן בכלי שרת בצפון לאפוקי דאי הוי ריבוי בדרום ומיעוטו בצפון אע"פ שהוא מקבל בחוטו מיעוט שבצפון מ"מ כשהוא [מקבל] הדם בכלי בטל אגב ריב בדרום דאגב כלי שמיה אגב לא הוי קבלה בצפון, אבל בשעת שחיטה אינו לריך להיות הסכין כולו בצפון דהא אפילו אם הסכין רובו בדרום רק שנחטו במיעוטו הסכין בצפון כשרה וגם [נא] הבהמה בטלה אגב הסכין והרי יש שחיטה בצפון. ומיהו אמת דלא בעינן כלי שרת ודאיה מתוספתא דמנחות כו'. ואינו רולה לומר [דאיה טעונה] כלי ממש שהרי בשולה [טעון כלי] מויקח [אם] המאכלת, אלא דאיה טעונה כלי שרת קאמר. [וקשה] למורי דמאי [שנא] שחיטה משאר עבודות. וכ"מ משום דכשהיא בזה, הרי בלילה כשהיא בזה [ממנחות ט.] וטעונה כלי שרת. ומירץ דבלילה דאיה כי אם בקדשים אע"ג דכשהיא בזה היא כשאר קדשים בענין כלי שרת, אבל שחיטה דחולין ושיכא בחולין כמו בקדשים, (ז) לכך אע"פ שהלריך כלי לא בעינן כלי שרת. ואי"ת כיון דגבי קרא בשחיטה דבעיא כלי מויקח בלי שרת. וכ"מ לעיל מהן בכל מעכבת. הקשה הרי"ל אליעזר מטרייש פתח בהוחות וסיים בחתנות, ור"ל דלרבותא נקט לא מבעיא הוחות דמעכבות בכל מקום שהן אפילו במזבח החיצון כגון בפרה ובנגעים כדאמר לעיל (דף מ.), [אלא] אפילו מתנות שאין מעכבות על מזבח החיצון דאם נתנם בחתנה אתת יצא מ"מ מעכבות על מזבח הפנימי. וכן משמע בגמ' דלריך קרא גם לאדנא מתנות: **תוד"ה איזהו.** ובתוך כך **אתיא שפיר הא דאמר** בפ"ק דחולין כגון דבדק קרומית של קנה ושחט בה. ואע"ג דמיירי שתקנה (ועשה) [ועשאה] כלי דוקא כלי בעינן כדמוכח בכתה דוכתא, מ"מ לא משמע שהיא כלי שרת שהרי אין עושין כלי שרת של עץ (מהר"פ): **בא"ד והאי דלא תנן הכא דשחיטתן בכלי שרת בצפון,** משום **דפשיטא** ליה (דבכל העבודה) [דבכל העבודות] בעינן כלי שרת. וכ"מ לעיל דמן וקבול דמן בכלי שרת, לא דמי [דלא תני ליה] אלא משום דבעי שיהא הכלי שרת כולה בצפון לאפוקי דאי הוי ריבוי בדרום ומיעוטו בצפון אע"פ שהוא מקבל בחוטו מיעוט שבצפון מ"מ כשהוא [מקבל] הדם בכלי בטל אגב ריב בדרום דאגב כלי שמיה אגב לא הוי קבלה בצפון, אבל בשעת שחיטה אינו לריך להיות הסכין כולו בצפון דהא אפילו אם הסכין רובו בדרום רק שנחטו במיעוטו הסכין בצפון כשרה וגם [נא] הבהמה בטלה אגב הסכין והרי יש שחיטה בצפון. ומיהו אמת דלא בעינן כלי שרת ודאיה מתוספתא דמנחות כו'. ואינו רולה לומר [דאיה טעונה] כלי ממש שהרי בשולה [טעון כלי] מויקח [אם] המאכלת, אלא דאיה טעונה כלי שרת קאמר. [וקשה] למורי דמאי [שנא] שחיטה משאר עבודות. וכ"מ משום דכשהיא בזה, הרי בלילה כשהיא בזה [ממנחות ט.] וטעונה כלי שרת. ומירץ דבלילה דאיה כי אם בקדשים אע"ג דכשהיא בזה היא כשאר קדשים בענין כלי שרת, אבל שחיטה דחולין ושיכא בחולין כמו בקדשים, (ז) לכך אע"פ שהלריך כלי לא בעינן כלי שרת. ואי"ת כיון דגבי קרא בשחיטה דבעיא כלי מויקח

אחרות מתלמיד מהר"פ ז"ל)

במיעוטו כלי שבצפון דסגי בכך, לכך תני כלי שרת בצפון לומר לך דבעינן ריב הכלי בצפון לאפוקי דאי הוי ריבוי בדרום אבל גבי סכין לא שייך למימר הא' טעמא. ותדע דכל החדוש דקתני וקיבול דמן בכלי שרת בצפון משום הכי הוא דהא גבי קדשים קלים [לא תני בכלי שרת] וכן משמע התם דקאמר סכין מקדשא ליה לגופא בהמה אלמא משמע דכלי שרת הוא ויש לדחות דלעולם הסכין איט כלי שרת והא דקאמר התם סכין מקדשא ליה לשחיטה איט רולה לומר שהוא כלי שרת אלא משום שהוא ראוי לשחוט. וכן משמע בפרק התודה (מנחות עח:) דלא בעינן כלי שרת לשחיטה דקאמר גבי סכין ועדיפא מכלי שרת דאף על גב דלית ליה תוך מקדשא ואי הוי כלי שרת הוא"ל ועדיפא משאר כלי שרת, אבל ר"ל עדיפא מכלי שרת ממש דהוא"ל והאינרך הכתוב כלי לשחיטה ואף על גב דלית ליה תוך (לשון תוספות

[ד] מנחות קי. חולין יג. לא:,
[ה] [חולין לח:], [ו] חולין לח:,
[ז] עי' ירושל' ביצה פ"א ה"א, ע"ז פ"ב סה"ג וה"ז, [ח] שבת עו. לא., [ט] ירושל' שבת פ"י ה"א,
[י] [ביצה יג: חגיגה י: ב"ק כו: סנהדרין סב: כריתות יט:],
[יא] ויקרא ז יח, [יב] שמות לה,
[יג] לקמן צז:, [יד] יומא נז:,
[טו] ד"ה מנין, [מז] חולין יב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' כפיס הוא דאמר כמוך לא אמר ר"ש:

שינויי נוסחאות

א) ל"ל בהבו (ש"מ): ב) ל"ל אליעזר (יעב"ץ, ד"ו, וכ"ה בחולין). וכל"ל לתלן בכל העמוד: ג) ל"ל דתניא (*ש"מ וכ"ה בשבת): ד) ל"ל והוכשר (*שמכ"י וכ"ה בשבת): ה) ותרוייהו (*ש"מ וברש"י): ו) ליה (*ש"מ): ז) ל"ל פנים (ש"מ): ח) לן מינה (*שמכ"י): ט) אלמא בעלים נמי מקריב קרי ליה (*שמכ"י): י) היה בו שיעור אבל וכו' לל"ל (*ש"מ): יא) ל"ל מחשבה (*ש"מ): יב) לה' לבדו (*ש"מ): יג) ל"ל מפנים (כ"פ ד"ו ורא"ש): יד) שנסמכה פרשת שבת לפרשת מלאכת המשכן לל"ל (*ש"מ): טו) ל"ל ומאי מלאכת (ש"מ): טז) וזה שאין שיעור (*בה"מ): יז) תיכות בכלי שרת ממקות (*ש"מ): יח) ל"ל בעולת סיני (ש"מ וכתה"י): יט) בש"מ נוסף אבל מתכוון לחתיכת סימנין: כ) בדפוסי ולזה והשתא האי: כא) חולין דהכא דבסלוהו דהיינו כבסור שהן חולין דפסול משום מתעסק וכולהו מושחט וכו' (ש"מ): כב) סכין כלי שרת בשחיטה ל"ל (שמכ"י): כג) בש"מ נוסף שהרי אין עושין כלי שרת עץ ואפילו הכי שוחטין בקרומית. וכ"ה בכי"ב: כד) בש"מ נוסף מי שפסחו לא תוחב תוחב לו (בצוארו) [בצמרו] מי שפסחו גדי תוחב לו בין קרניו: כה) וילפינן בולהו מעולה (ש"מ): כו) ל"ל כלי שרת (ש"מ): כז) יש לומר דכל אחד ל"ל (צ"ק): כח) תיכות שחיטה כו' ממקן (ש"מ): כט) גילסת ל"ק בפנים ומקבל הדם במיעוט שבפנים אע"פ שאין הדם שבפנים נפסל ביוצא. א"נ כו' ל"ל וכעי"ז בחולין (ג' ע"ב) ע"ש: ל) תיכת בפנים נמתקן (הג' ד"ו). ובגל' קס"ו גרים שבפנים: לא) נל"ל וגם הסכין בטל אגב הבהמה (גליון):

שיטה מקובצת

מתנה אחת מהן מעכבת. הקשה הרי"ל אליעזר מטרייש פתח בהוחות וסיים בחתנות, ור"ל דלרבותא נקט לא מבעיא הוחות דמעכבות בכל מקום שהן אפילו במזבח החיצון כגון בפרה ובנגעים כדאמר לעיל (דף מ.), [אלא] אפילו מתנות שאין מעכבות על מזבח החיצון דאם נתנם בחתנה אתת יצא מ"מ מעכבות על מזבח הפנימי. וכן משמע בגמ' דלריך קרא גם לאדנא מתנות: **תוד"ה איזהו.** ובתוך כך **אתיא שפיר הא דאמר** בפ"ק דחולין כגון דבדק קרומית של קנה ושחט בה. ואע"ג דמיירי שתקנה (ועשה) [ועשאה] כלי דוקא כלי בעינן כדמוכח בכתה דוכתא, מ"מ לא משמע שהיא כלי שרת שהרי אין עושין כלי שרת של עץ (מהר"פ): **בא"ד והאי דלא תנן הכא דשחיטתן בכלי שרת בצפון,** משום **דפשיטא** ליה (דבכל העבודה) [דבכל העבודות] בעינן כלי שרת. וכ"מ לעיל דמן וקבול דמן בכלי שרת, לא דמי [דלא תני ליה] אלא משום דבעי שיהא הכלי שרת כולה בצפון לאפוקי דאי הוי ריבוי בדרום ומיעוטו בצפון אע"פ שהוא מקבל בחוטו מיעוט שבצפון מ"מ כשהוא [מקבל] הדם בכלי בטל אגב ריב בדרום דאגב כלי שמיה אגב לא הוי קבלה בצפון, אבל בשעת שחיטה אינו לריך להיות הסכין כולו בצפון דהא אפילו אם הסכין רובו בדרום רק שנחטו במיעוטו הסכין בצפון כשרה וגם [נא] הבהמה בטלה אגב הסכין והרי יש שחיטה בצפון. ומיהו אמת דלא בעינן כלי שרת ודאיה מתוספתא דמנחות כו'. ואינו רולה לומר [דאיה טעונה] כלי ממש שהרי בשולה [טעון כלי] מויקח [אם] המאכלת, אלא דאיה טעונה כלי שרת קאמר. [וקשה] למורי דמאי [שנא] שחיטה משאר עבודות. וכ"מ משום דכשהיא בזה, הרי בלילה כשהיא בזה [ממנחות ט.] וטעונה כלי שרת. ומירץ דבלילה דאיה כי אם בקדשים אע"ג דכשהיא בזה היא כשאר קדשים בענין כלי שרת, אבל שחיטה דחולין ושיכא בחולין כמו בקדשים, (ז) לכך אע"פ שהלריך כלי לא בעינן כלי שרת. ואי"ת כיון דגבי קרא בשחיטה דבעיא כלי מויקח

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פ"ו מ' מהל' פסח"מ הלכה ג:
סג ב מיי' פי"ד מ' שס הלכה ח:
סד ג מיי' פ"ג מהל' שחיטה הלכה כב סמג עשין סג טוש"ע י"ד סי' ד סע' ג:
א ד מיי' פרק ה מהלכות מעה"ק הלכה ג והלכה ג:
ב ה מיי' שס הל' ו והל' ב:
ג ו מיי' שס הלכה יב וס"ד מהלכות עיה"כ הלכה ב:
ד ז מיי' פרק ה מהלכות מעה"ק הלכה יג:

תורה אור השלם

1. וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
ויקרא א, ה
2. וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבְּחֻהוּ:
ויקרא יט, ה
3. וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ לַיהוָה מִנְחַת חֹלֶת עִשָּׂרוֹן בָּלוּל בְּרִבִעִית הַהִין שָׁמֶן:
במדבר טו, ד

מוסף רש"י

מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול. כלומר מנין למתעסק בקדשים בקדשים, כגון המתעסק בסכין להגביהו או לזורקו ושחט בקדשים, שלא נתכוין לשום שחיטה, אבל נתכוין לשום שחיטה בעלמא כשר אלא שלא עלה לבעלים לשם חובה: זו בידינו היא. מקרא זה לייתי יודע ומכלל אנו למדים שמלות להתמנין, ואני שאלתי לעבד מנין שאם לא נתכוין יהא פסול: לרצונכם תזבחוהו. שנה עליו הכתוב לעבד (חולין יג.) שמעתי. מרבותי: והקריב המקריב. אלמא בעלים קרי מקריב, הלכך אינו בכלל המקריב לא יחשב, אם חשבו על שחיטת כהן או על זריקתו על מנת לאכול חוץ לזמנו הוי פיגול: ורבי אליעזר פוסל. דסיון דבהמה דעובד כוכבים היא, אע"ג דישראל קשחיט מהיא ביה ומחשבת עובד כוכבים, דסתם מחשבתו לעבודת כוכבים (חולין לח:):

שיטה מקובצת (המשך)

את המאכלת ל"כ (ממנן) [היה] לנו לומר שיהא אותו כלי כלי שרת, מידי דהוי [לקבלה] דבעינן כלי שרת משום דבלי קרא ושם בחגגות (שמות כד. ו) בעולת סיני, וי"ל דולאי מוישם בחגגות (בפקי) [בפיקי] לן כלי לאפוקי שלא יקבל ביה, אבל שיהיה כלי שרת דהיינו שהוקדש בכלי לאו מהתם נפקא אלא מדכתיב ועשית מזלקותיו (שמות כה, ג), גבי כלי המזבח שנעשו מתרומת המשכן, אבל [גבי] שחיטה מי כתיב ועשית סכיניו, הלכך לא בעינ כלי שרת בשחיטה. ומיהו הביאה של מנחות לריכה להיות כלי שרת מדכתיב גבי מזלקות שניהם מלגאים סולת למנחה (במדבר ז, יג) אלמא היו עותים המנחה במזלקות שהיו כלי שרת כדפי' כיון שהם כתובים גבי כלי המזבח. כך נראה למורי (הר"פ): **בא"ד לאפוקי אם** הבהמה **בצפון** והכלי בדרום והדם מקלח בתוכו. וא"ת כיון שאין הכלי בצפון איפוק ליה משום דבעינן קבלה בצפון וכיון שהכלי בדרום א"כ הויא הקבלה עצמה בדרום, וי"ל דאתי למיעוטי היכא דדוב הכלי בדרום ומיעוטו בצפון וקיבל במיעוטו שבצפון אפ"ה פסול כיון שרוב הכלי בדרום. ובגמרא (לקמן מט.) איכא תרי קראי חד למקבל וחד לכלי שרת כלומר בקבלה עצמה טעונה צפון, והשתא אי הוי תני וקיבול דמן בצפון ה"א כיון שמקבל

תוספות רא"ש

מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול. פ"ק דחולין (דף יג.) [ו] פירש בקונטרס כגון מתעסק בסכינו להגביהו [או] לזורקו וקשה דלכ"ג אפילו בחולין פסול לרבנן דפליגי עליה דרבי נתן [מ] ובעו כוונה ואפי' מתכוין לחתיכה כגון זרק סכין לנועלה בכותל דחשיב מתכוין לחתיכה כדמוכח פ"ב דחולין (דף לא:) אפ"ה פסלי רבנן עד שיתכוין לחתיכת סימנין [מא] אף על גב דאינו מתכוין לשחיטה להתיר בשר ודאי מכשרי כדקאמר התם ורבנן נהי דלא בעו כוונה לזביחה לחתיכה מיהא בעינן פירוש לחתיכת סימנין אבל חתיכה אחרת לא דזרק סכין לנועלה בכותל מתכוין לחתיכה הוא ופסלי רבנן ונראה [ב] הא' מתעסק דקדשים היינו מתכוין לחתיכת סימנין ולא לשם זביחה דבחולין כשר ובקדשים פסול ועוד יש מתעסק אחר כגון משוס חולין [מא] דהיינו כשבור שהן חולין וכולהו מושחט את בן הבקר נפקי:

הדרן עלך בית שמאי

איזהו מקומן: קדשי קדשים שחיטתן בצפון. ס"ל אפרים היה מדקדק מכאן דלא בעינן סכין [מב] בשחיטה מדלא קתני שחיטתן בכלי שרת בצפון כדקתני גבי קבלה וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ומתוך כך אתיא שפיר הא דאמר בפ"ק דחולין (דף ג.) כגון שבדק קרומית של קנה ושחט בה דלא בעי כלי שרת [מג] וכן משמע קצת בספסחים פ' ואלו דברים (דף סו.) שהיה כל אחד מביא סכינו מתוך ביתו [מד] ואי אפשר לומר כן בכסוף התודה (מנחות פב:) וכסוף דם חטאת (לקמן לז:) דריש מדכתיב ויקח את המאכלת דעולה טעונה כלי וילפינן [מה] מיניה כולהו ובסוטה פרק היה מביא (דף יד:) משמע דסכין מקדש ליה לדם ועוד בריש התודה (מנחות עח:) איכא למ"ד סכין אלימא מכלי שרת דלף על גב דלית לה תוך מקדשא והיא קרומית של קנה איכא למימר שתקנה ועשאה כלי [מו] וכ' יוסי בר' יהודה דאמר בפרק היה מביא (סוטה יד:) דעושין כלי שרת דעץ והיא דאלו דברים (פסחי' סו.) אימר [מז] כל אחד הקדיש סכינו בערב שבת והאי דלא תנן הכא שחיטתן בכלי שרת בצפון כדתנן בקבלה לא דמי דבקבלה נמי לא הזכיר הכלי אלא משום דבעי שיהא גם הכלי בצפון לאפוקי אם הבהמה בצפון והכלי בדרום והדם מקלח בתוכו תדע דבכל הנהו דבעו לפון קתני שחיטה [מח] כו' וקיבול דמן בכלי שרת בצפון וגבי קדשים קלים ששחיטתן בכל מקום בעזרה לא קתני וקיבול דמן בכלי שרת אע"ג דבעי קבלה בכלי שרת וכן לעיל פרק שני (דף כו.) דתניא קדשים קלים שחיטתן בפנים וקבול דמן בכלי שרת בפנים אתא לאשמועינן שלריך שיהא הכלי בפנים לאפוקי אם רוב הכלי בחוץ ומיעוטה בפנים [מט] אע"פ שאין הדם בפנים [נ] נפסל ביולא דמקבל במיעוטו שבפנים אי נמי משום דאיכא אשם מצורע שמתקבל ביד אינטריך לאפוקי אם הבהמה בצפון והכלי בדרום [נא] כו' וקיבול דמן בכלי שרת בצפון לאפוקי דאי הוי ריבוי בדרום ומיעוטה בצפון אע"פ שהוא מקבל בחוטו מיעוט שבצפון מ"מ כשהוא [מקבל] הדם בכלי בטל אגב ריב בדרום דאגב כלי שמיה אגב לא הוי קבלה בצפון, אבל בשעת שחיטה אינו לריך להיות הסכין כולו בצפון דהא אפילו אם הסכין רובו בדרום רק שנחטו במיעוטו הסכין בצפון כשרה וגם [נא] הבהמה בטלה אגב הסכין והרי יש שחיטה בצפון. ומיהו אמת דלא בעינן כלי שרת ודאיה מתוספתא דמנחות כו'. ואינו רולה לומר [דאיה טעונה] כלי ממש שהרי בשולה [טעון כלי] מויקח [אם] המאכלת, אלא דאיה טעונה כלי שרת קאמר. [וקשה] למורי דמאי [שנא] שחיטה משאר עבודות. וכ"מ משום דכשהיא בזה, הרי בלילה כשהיא בזה [ממנחות ט.] וטעונה כלי שרת. ומירץ דבלילה דאיה כי אם בקדשים אע"ג דכשהיא בזה היא כשאר קדשים בענין כלי שרת, אבל שחיטה דחולין ושיכא בחולין כמו בקדשים, (ז) לכך אע"פ שהלריך כלי לא בעינן כלי שרת. ואי"ת כיון דגבי קרא בשחיטה דבעיא כלי מויקח